

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadók hivatalában átvéve.
Egy évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 -
Helyben háshoz hordva.
Egy évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 -
Védőke postán szállítva.
Egy évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivételül az ünnepnapok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszatérítésére vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 167. szám.

Nagyvárad.

Vasárnap 1915 július 25.

Győzelmesen előre.

Budapest, július 24. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

Az ellenség József Ferdinánd főherceg hadseregének a legutóbbi napokban intézett győzelmes támadásai következtében állásait a *Visztula* és a *Bisetrica* között 40 kilométer szélességben tegnap kiürítette és 8-10 kilométernyire észak felé egy ott már előkészített vonalra visszavonnult. Arra irányuló kísérletei, hogy közbenső, ugyancsak már berendezett állásokban lábát megvesse, hadtesteink üldözése folytán meghiusultak. A főherceg hadseregénél beszállított és legutóbb jelentett foglyok száma 45 tisztre és 11,500 emberre emelkedett.

Rubiesowtól északra a német haderők benyomultak az ellenség állásába. Sokalnál a keleti Bug partján levő állásaink ellen intézett hiábavaló orosz támadások megismétlődtek. Iwangerodtól közvetlen nyugatra az ellenség néhány eredménytelen előretörést kísérelt meg erdélyi hadtestünk egyes csapatai ellen.

Az arcvonalnak egyéb részein a harcok váltakozó erőssége mellett változatlan.

A Pilica és a Bug között harcoló szövetséges csapatok július 14. óta mintegy 50,000 foglyot ejtettek.

Visszaverjük az olasz támadásokat.

Budapest, július 24. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

Bár a görzi grófságban a csata sem tegnap, sem ma éjjel nem fejeződött be mégis mindinkább nyilvánuló lett az olaszok második általános támadásának teljes sikertelensége. A görzi hídfő ellen a podgorai magaslatokon tegnap este újabb támadás kezdődött, amelyet azonban tűzérési tűzünkkel már csirájában elfolytottunk. Ottani csapataink ellentámadása az ellenséget teljesen visszavetette.

A doberdói fensik északnyugati szélén az olasz előretörések gyengébbek és ritkábbak lettek. Az éjjel teljesen kimaradtak.

Az ellenségnek ismételt támadási kísérleteit a Polazzo-Vermeigliano közti arcvonalon könnyű szerrel megállítottuk.

Selznél tegnap délelőtt az ellenség a fensik szélén levő állásaink egy részébe behatolt. Egy hatalmas ellentámadás összes korábbi állásainkat birtokunkba juttatta és az ellenséget az egész vonalon visszavetette.

A mai nap már nyugodtabban kezdődött. A Krn vidékén az összes ellenséges támadásokat visszavertük. Eközben a József főherceg nevét viselő gyalogság különösen kitűnt. A tiroli és karinthiai arcvonalon a helyzet változatlan. Höfer.

Fürdőruha-ujdonságok: fürdőköpenyek, törülközők, frottirlepedők, fürdőcipők nagy és izléses választékban.

Nagy fehérnemű-eladás battiszt garnitúrákban - fiú és leányka-fehérneműekben.

Baby - kelengyék vászon és végből vágott siffon, valamint fehérneműekből.

Az orosz hadsereget bekerítés fenyegeti.

Bécs, július 24. Moraht őrnagy a Neue Freie Presse mai számában a következőket írja:

— Még a rövidlátók is beismerik, hogy Oroszország elleni offenzívánk előbbrevitele napról-napra nagyobb mértékben fenyegeti az orosz seregeket, a melyeknek most már a között kell választaniuk, hogy felvegyék-e a harcot három fronton, vagy pedig feladják a küzdelmet. Az orosz csapatok megvárakoztatása félre nem ismerhető módon nyilvánul meg és a nagy vereségek hosszú sorozatában, magában a hadsereg organizmusában, végül a mindinkább növekvő tevékenység hiányában találja magyarázatát.

Mindezek a jelenségek a háború további folyamán még csak rosszabbodni fognak. Az orosz hadsereg részére az egyetlen mentesség már csak az, ha teljesen különválik ellenfeleitől és a mostani harctérrel minél messzebbre visszavonulva, jó hosszú időt fordít a csapatok újjászervezésére. Ilyen körülmények között az orosz centrum állásainak bekerítésére való kilátásunk mindinkább nő és előnyomulásunk napról-napra nagyobb mértékben veszélyezteti az orosz hadvezetőség szabad elhatározását.

Az oroszoknak az ország belsejébe kell visszavonulni.

London, július 24. A Daily Telegraph a következőket írja a németeknek Varsó felé való előnyomulásáról:

— Szomorú dolog, hogy a németek ily messze előre jutottak. Ha a németek offenzívája a Visztula valamelyik pontján sikerül, az oroszok számára nem marad egyéb hátra, minthogy a frontot kiegyenesítsék, vagyis hogy Varsót feladják és újabb védelmi vonal elfoglalása céljából még mélyebbre vonuljanak vissza Oroszország belsejébe.

Női és Férfi gumiköpenygegek.

Az összes fehérneműek dacára a gyári nagy áremelkedéseknek, a régi árban árusítatnak

Czillér Imre áruházában.

Az oroszok felrobbantották a Bobr vasúthidját.

Budapest, július 24. (Saját tud.) A Tägliche Rundschau jelenti: Az oroszok a Bobr vasúti hidját felrobbantották. Az orosz négyes erődben azt hiszik, hogy a robbanást merénylet okozta.

Bukovinai győzelmeink.

Budapest, július 24. (Saját tud.) Csernovitzból jelentik: A Besszarábia határán levő orosz támaszpontul szolgáló magaslatokat az oroszoktól elvettük. Zalescykinél a Dayeszter-fronton helyenként ágyúharcoz vannak.

A németek elfoglalták Pultusk és Rozan várát

Berlin, július 24. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Duchesnél a franciák éjjel is megismélték sikertelen kézigránát támadásaikat. A tegnapi jelentett Champagnei robbantások következtében az ellenség, amint az később telen megállapítást nyert, nagy veszteségeket szenvedett. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy a megszerzett állásból kiüzzön, megíusult.

Leintretől délre előőrseink ismét visszatartották az ellenséges előretöréseket. Az az erős német felderítő osztag, amelyről a francia hadvezetőség július 22-én este 11 órakor kiadott jelentése említést tesz és amely a Seillén átkergettek, 5 emberből állott, akik az ellenséges akadályokat elvagták és egy ember elvesztésével visszavonultak.

Münster tájékán tegnap kisebb hevességű harcok folytak.

Az utóbbi napok ütközetei után mintegy 2600 elesett francia hevert arcvonalunk előtt.

Keleti hadszíntér.

Below tábornok hadserege Schaulennél (Sawle) legyőzte az V. orosz hadsereget. Tíz nap óta állandóan harcban, menetelésben és üldözésben sikerült a német csapatoknak tegnap az oroszokat Rozalin és Sadok vidékén haragra kényszeríteni, megverni és szétugrasztani. Ezeknek a hadműveleteknek kezdete, július 14. óta a zsákmány 27000 hadifogolyra, 25 ágyura, 40 gépfegyverre, több mint 100 megvakott és fogatos löszerkocsira, sok málhára és egyéb hadiszere szaporodott.

Az Unió jegyzékének magyarázata.

Rotterdam, július 24. A Reuter-ügynökség egy washingtoni jelentése azt mondja, hogy annak a jegyzéknek, amelyet az Egyesült Államok Németországhoz intéztek, az amerikai polgárok életének veszélyeztetésére vonatkozott ezen kifejezése „barátságtalan magatartás”, — úgy értendő, hogy az esetben, ha amerikai polgárok élete a hadviselés során veszélyeztetve volna, ez Amerika és Németország között a barátságos viszony megszakítására vezetne.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, július 24. A főhadiszállás közli:

Július 22-én Ari Burnunál mindkét részről aknaharcok folytak a lövészárkok elpusztítása céljából. Jobbszárnyunkon operáló tüzeink közvetett tüzeléssel az ellenséges állásban tüzet okoztak, amely hosszú ideig tartott.

Sed il Bahrnál gyenge gyalogsági tüzelés és időről-időre tüzéségi harc volt.

Anatóliai útegeink 22-én éjjel a kereves-

A Narev mentén Galwitz tábornok hadserege szívós, ellenállhatatlan megrohanással elfoglalta Rozan és Pultusk várakat és kényszerítette a két helység közt az átkelést a folyón. Nagy haderők már a déli parton állanak. Odébb északra és délre csapataink a folyó felé nyomulnak előre.

A Niemen és a Visztula közti harcokban július 14. óta 40.000 orosz elfogtunk, 4 ágyút és 90 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A Rozan és Pultusk várakban birtokunkba jutott hadiszere minősége még nem tekinthető át.

Varsó előtt kisebb ütközetekben az utóbbi napok folyamán 1750 fogoly és 2 géppuska jutott kezünkre.

Délkeleti hadszíntér.

A Pilica torkolatától Kozinceisig (Iwagorodtól északnyugatra) az ellenséget átszorítottuk a Visztulán.

Iwagorodnál csapataink a vár nyugati arcvonalához közelebb nyomultak. A Visztula és a Bug között a harcok makacsul tovább folytak.

Sokal mellett a hidfőállás ellen intézett orosz támadásokat visszautasítottuk. Ez alkalommal különösen egy thüringiai ezred tüntette ki magát.

Mackensen tábornok és Woyrsch vezérezredes hadseregének német és osztrák-magyar csapatai július 14. óta mintegy 50.000 orosz elfogtak. A foglyok pontos száma, valamint a zsákmány anyaga és mennyisége még nem tekinthető át. (Legfelsőbb hadvezetőség.)

Jegyzet: Rozalin Sadoktól 16 kilométerre fekszik északkeletre.

derei parthoz közeledő és balszárnyunkat lövöldözni készülő ellenséges torpedórombolókat menekülésre kényszerítették.

A többi fronton nem történt jelentős esemény.

Fegyver és municióhiány Angliában.

Berlin, július 24. A Tägliche Rundschau jelenti: Az angol kormány a Manchester Guardian című lap könyvkereskedői árusítását betiltotta. Válaszul az újság most közli azoknak az interpellációknak hosszú jegyzékét, a melyet az angol képviselőházban a kormány tagjaihoz intéztek és a melyekre eddig még nem érkezett válasz. Az újság közlései szerint Dalziel képviselő kijelentette, hogy a fegyverhiány egyenesen botrányos; ezer és ezer fiatalember, a ki hadiszolgálatra jelentkezett, kénytelen volt hónapokig fegyvernélkül járni.

A akadt olyan interpelláló is, a ki azt az angol kormány számára kínos leleplezést közölte a képviselőházzal, hogy az angol tüzéségi nehéz ágyúinak szeptember máso-

dika óta naponta csak négy lövedék állott rendelkezésére.

A román politikusok nyarainak.

Berlin, július 24. Bukarestből jelentik: A tartós, szokatlan meleg időben megkezdődött Románia politikai nyara. „Tout Bukarest” elhagyta a román fővárost: némely követ: közöttük a német és az osztrák és magyar, átköltözött Szinaiban, a Bukaresttől három óra távolságra fekvő kies román fürdőhelyre. Az udvar szintén Szinaiban tartózkodik. Bratianu miniszterelnök Flotica falusi kastélyába utazott, a mely nyolevan kilométernyire van Bukaresttől. A román politika különböző számottevő alakjai német és osztrák fürdőket kerestek fel: így Missir, a szenátus elnöke, Bratianu barátja és bizalmi embere. Missir bizonyára nem utazott volna el, ha Románia közvetlen döntés előtt állana. Ha künn, a nagy világban nem történnek nagyon meglepő események, akkor itt a továbbiakig minden változatlan marad.

A дума augusztusi ülése.

Budapest, július 24. (Saját tud.) Rotterdamból jelentik:

A дума augusztus elseji ülésén Szasonovon kívül Goremykin miniszterelnök, Barh és Grigorovics miniszterek is fel fognak szólalni.

A németek megszállták Savlét.

Budapest, július 23. (Saját tud.) A Frankfurter Zeitung jelenti: A német csapatok Kurlandban, miután Lepary és Grongai falvakat meghódították, Savlét is megszállották. A visszavonuló orosz csapatok, hogy menekülésüket fedezték, a város keleti részét felgyújtották.

Új kormányrendelet a gabona- és lisztárakról.

Főhivatalosan jelentik: A kormány a mai napon teszi közzé a buzalisztért és rozslisztért megállapított legmagasabb árakat szabályozó rendeletet. Az új árak a multtal szemben alacsonyabbak, véglegesek. A buza és rozs árak már ezidőszert is alacsonyabban állapították meg, mint az ezideig érvényben volt lisztárak, mert figyelembe vették a végleges buza és rozs árakat, amelyek szintén alacsonyabbak a régi maximális áraknál.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy jelenleg prémiumos gabona kerül felőrlésre. A megállapított liszt árakban bennfoglaltatik ez a prémium, még pedig egy bizonyos általános összeg formájában.

Bár természetesen a prémiumokat is be kellett a liszt árakba számítani, mégis a kormány, hogy minden illetéktelen hasznot kizárjon, intézkedett, hogy a malom-vállalatok a felvállalt őrlések arányában fizessék be a haditermény részvénytársaságnak. A termény részvénytársaság aztán az ilyképen befolyt összegekből megtéríti majd az egyes malom-vállalatoknak azt az árkülönbséget, amely a tényleg felőrlött gabonára a prémiumból származik.

A kormány, amint a malomvállalatok a prémium mellett forgalomba került gabonát felőrlték, intézkedni fog, hogy a lisztárak végleges, illetve a tulajdonképeni gabonaárakkal kellő összhangba kerüljenek, úgy hogy a prémiumok általános összeggel mérsékeltebbek legyenek. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az öreg népfelkelők behívása.

Hirdetmény.

Az 1915. évi II. t.-c. alapján utasítanak mindazon népfelkelésre kötelezettek, kik az **1865. évtől 1872. évig bezárólag terjedő években születtek**, — tekintet nélkül arra, vajjon annak idején katonai szolgálatot teljesítettek-e vagy sem — hogy összeírásuk végett a tartózkodási hely községi előjáróságánál (városi hatóságánál) községekben a körjegyzőségek székhelyén jelentkezzenek és pedig a Nagyváradon tartózkodó népfelkelő kötelesek a városi tanács katonai ügyosztályánál 1915. évi július hó 26. napjától augusztus hó 7. napjáig bezárólag.

Hasonlóképen jelentkezni tartoznak azon 1873. és fiatalabb születési évfolyamokba tartozó egyének is, akik 19. évök betöltése előtt a közös hadseregben (haditengerészetben) önkéntes belépés folytán tényleges szolgálatukat megkezdték és az 1886. évi XX. t.-c. értelmében, vagy a csendőrségnél eltöltött legalább négy évi szolgálatuk folytán, az 1881. évi II. t.-c. értelmében a népfelkelés kötelező 42. életévök betöltése előtt elbocsáttattak, de az 1915. évi II. t.-c. alapján újból népfelkelésre kötelezetteké váltak.

Nem tartoznak jelentkezni: 1. a tartalékos, szolgálaton kívüli viszonyban levő és nyugdíjas katonai havidíjasok, amennyiben katonai rangjukat megtartották; 2. az 1872. évi születésű, a népfelkelési tényleges szolgálatra bevonult, de elszabadtságolt, valamint az 1872. évben született és a népfelkelési szolgálat alól felmentett A) alosztályu (vagyis kiképzett) népfelkelésre kötelezettek.

A jelentkezés alkalmával a népfelkelésre kötelezettek netán birtokában levő munkakönyv, vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány, továbbá végelbocsátólevél, illetőleg népfelkelési igazolványi könyv, katonai tiszti kinevezési okmány, kilépti bizonyítvány stb. igazolásul felmutatandó.

Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után az előjáróságnak később közzétendő rendelkezéséhez képest a folyó évi augusztus 23-tól október 7-ig terjedő időközben és helyen népfelkelési bemutató szemlére fognak behívni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmasok bevonulásuk idejéről hirdetmény útján nyerneik értesítést.

A népfelkelésre kötelezettek a bemutató szemlére egy megbízható kísérelvel fognak utazni úgy oda mint vissza a vasuton a harmadik osztályon (gőzhajón a második osztályon) ingyen utaznak.

A magyar szent korona országainak területén tartózkodó azon osztrák állampolgárok és bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyének, ki a felhívott születési évfolyamokhoz tartoznak, hasonlóképen iratnak össze és hivatnak be bemutató szemlére, mint a magyar állampolgárok.

Azon népfelkelésre kötelezettek, kik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. §-a, illetőleg régebben fennállott szabályok értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre jelenleg igényvel bírnak, ebbeli

minőségüket a bemutató szemlén az illető intézet bizonyítványával igazolni tartoznak.

Az összeírásnál tehát a fent megjelöltek kivételével mindenkinek meg kell jelennie, aki a fennebb megjelölt évek valamelyikében született.

A népfelkelési bemutató szemlén való megjelés és egyuttal bizonyítalan időre a népfelkelési tényleges szolgálat alól is felmentenek a következők:

a) a pénzügyéségnél tartósan alkalmazott népfelkelésre kötelezettek; — b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, a forgalmi, pályafentartási, vontatási, műhelyi és szerelési szolgálatban, továbbá a m. kir. vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfelkelésre kötelezettek; — c) a posta- és távirada intézetnél, az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaságnál, a magyar királyi Folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnál, a Délnémet dunagőzhajózási társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. és kir. trieszti tengerszállítási vezetőség által külön kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban álló népfelkelésre kötelezettek; — d) a kőszénbánya-munkásosztághoz tartozó népfelkelésre kötelezettek; — e) a községek és városok által népfelkelő munkások gyanánt, valamint a hadiszolgálatokról szóló 1912. évi LXVIII. t.-c. 4-ik §-a alapján személyes hadiszolgálatokra, az összeírás előtt kiállított (behívott) egyének, továbbá az egyéb különleges hadicélú szolgálatokra az összeírás előtt igénybe vett népfelkelésre kötelezettek, feltéve, hogy rendelkezésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutató szemléig (utó-bemutató szemléig) vissza nem térnek; — f) a határrendőrségnél állandóan és hivatás-szerűen alkalmazott egyének (a szolgálók kivételével); — g) a bevett és a törvényesen elismert vallásfelekezettek felszentelt, illetve felavatott és tényleg hivatás-szerűen alkalmazott, illetőleg nyugalmazott lelkészei és papi jellegű tanárai.

Az a), b), c), d), és f) betűk alatt említett népfelkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan (tartósan) és hivatás-szerűen vannak alkalmazva, felettes hatóságuk, igazgatóságuk stb., illetve munkásosztág parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által szabályszerűen kiállított bizonyítványal az összeírás alkalmával a községi előjáróságuk (körjegyző, városi hatóság) előtt igazolni tartoznak.

Az a), c) és f) betűk alatt említett egyének azonban csak abban az esetben igényelhetik a felmentést, ha az említett minőségükben legalább 1915. évi július 1-je óta vannak alkalmazva és ez a körülmény fentemlített bizonyítványban szintén igazoltatik.

Nem tartoznak megjelenni a népfelkelési bemutató szemlén a nyilvánvalóan alkalmatlanok, az orvosok és a rokkantsági nyugdíjasok állományába tartozó katonai és honvéd egyének, valamint azon 1865., 1866. és 1867. évi születésű egyének, kik az 1868. évi XL. alapján a 19 évök betöltése előtt a hadsereghez (haditengerészethez) önkéntesen beléptek.

Azon népfelkelésre kötelezett, aki a népfelkelési bemutató szemlére szóló behívási parancsnak nem tesz eleget, karhatalommal vezetetik elő és a katonai behívás iránt tarusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

Kelt 1915. évi július havában.

Haza kell menni a galíciai menekülteknek.

Augusztus 15-én otthon kell lenni mindenkinek.

Hadseregünk nagyszerű győzelmei megtisztították a monarchia területének nagy részét az ellenségtől. Ott, ahol eddig ágyuk dörögtek, most kasza pengés és cséplőgép bugás tölti be a levegőt. A kihalt vidéken újra éléd minden és ismét beköltözik a kiver kultúra. Ma már ott tartunk, hogy a hajlékaikból kizavart polgárág is visszatérhet és megkezdheti félbehagyott munkálkodását.

A belügyminisztertől tegnap erre vonatkozólag rendelet érkezett az alispánhoz. A rendelet értelmében a galíciai menekültek nagy részének vissza kell térni helységeikbe. És pedig a következő községek menekültjei tartoznak visszatérni: Biala, Oswicim, Chrazuw, Zyurricc, Nowy-Targ, Wadovice, Bocbina, Myslenice, Nowy-Sac, Brzesko, Dobrowa, Mielec, Kolbusowa, Pilzons, Roperyce, Strzyzow, Krosnó, Stary-Sambor, továbbá a Krakó, Wielicka és Podgorza kerületkbe a krakói várkörzet kivételével.

A rendelet értelmében augusztus 15-ig minden menekültnek vissza kell utaznia. Az osztrák kormány a hadiműveletek szerencsés fordulata folytán sulyt helyez arra, hogy a lakosság az idegenben eltöltött hosszú idő után, hazájába, régi lakhelyére vissza térjen. Kívánatos, hogy a polgárság régi helyein ismét megkezdődjék az élet, a munkálkodás.

Augusztus 15-ig minden menekült ingyen vasuti szállításban részesül és odahaza még 4 hétig megkapja a menekülteknek eddig kiutalt segélyeket. Azok ellenben, akik augusztus 15-re nem térnek haza, a kitűzött határidőn túl semmiféle kedvezményben nem részesülnek.

A menekülteket össze kell iratni s lehetőleg egy időben kell őket utnak indítani. Mivel pedig nagyon valószínű, hogy a visszatérő menekültek oly tömegesen térnek vissza, hogy a rendes személyvonatok nem lesznek képesek hazaszállítani őket, ezért a miniszter külön vonatokat engedélyezett részükre.

Azok, akik augusztus 15. után is Magyarországon maradnak, saját költségükön térhetnek haza, de fenntartásukról minden hatósági támogatás nélkül maguk tartoznak gondoskodni. Valószínű, hogy mindenki sietni fog visszatérni elhagyott hajlékába, ahol nagyon sok dolog vár minden polgárra.

* **Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez ujdonságok. Hangszerek hegedük, gramafonok eladása és javítása olcsóárban. Húr különlegességek.

Az augusztusi jótékony háborus napok.

Lövészárok a jótékony szolgálatában.

A Vörös Kereszt Egyesület agilis vezetősége, mely a háboru megkezdése óta kifogyhatatlan volt a jótékony szolgálatában álló ünnepek kitalálásában és szervezésében, egy újabb jótékony nap rendezését vette tervbe. Hat napra terjedő ünnepeket rendez augusztus hó 18-ika körül, a király születés napjának megünneplése alkalmából, mely ünnepek programját most állapítja meg egy szűkebb bizottság. Oly ünnepség lesz ez, mely koronája lesz az egy év óta látott ilyenmő látnivalóknak. Egy hétig fog ünnepelni városunk s a temérdek nézni való során lesz alkalma elhozni filléreit a jótékony ság, a hazaszeretet oltárára. Lesz lövészárok, népmulatság, stb. stb, végül egy nagyméretű tombola-játék. Pally Lajosné urnő mindenre kiterjedő figyelme már hónapok óta gyűjti a tombola tárgyakat és már is mintegy 600 darab nyeremény tárgy felett rendelkezik. Azonban a rendezőség úgy gondoskodik, hogy minél több emléktárgyat adhasson az ünnepély látogatóinak s a tombola alkalmával minél többen mondassák magukat szerencsés nyerőnek. S hogy a még hiányzó tárgyakat beszerezhesse, kihez fordulhatna segítségért, mint az áldott közönséghez, ahoz a kiapadhatatlan kuffőhöz, melynek jótékony sága kimeríthetlen.

Hozzátok fordul tehát ismét és ismét a jótékony ság nemtője városunk áldott szívű hölgyközönsége: addjatok, addjatok, amit Isten adott! Hiszen alig van ház, hol pár nélkülözhetlen, vagy már megunt tárgy se volna, alig van urhölgy, urleány, kinek pár fölösleges kézimunkája, nippje, vagy kevés értékű fölösleges emléktárgya ne lenne, melyet jószívvel adhat a jószívnek. De ne maradjanak el a fiúk, a jövő reményei, ne a férfiak a munkástársadalom tagjai sem: egy egy lombfűrész munka, egy-egy slójd darab, egy-egy játék, mind mind alkalmas ajándék, melyet a rendezőség haszonnal fordít céljaira. A rendezőség már most felkéri a nemes szíveket, hogy ajándék tárgyaikat a jobbkezi irodájába (Törvényszéki palota földszint 25. szám.) juttassák. A tárgyakból egy minta kollekció Haasz Fülöp Rákóczi uti üzletének kirakatában, a baba kiállítás Nizzai virágszarnok kirakatában fog közszemlére kitétetni.

A lövészárok lesz természetesen ezeknek az ünnepeknek középpontja, a lövészárok köré fognak csoportosulni a legérdekesebb kedves szórakoztató mulatságok és látványosságok.

A rendező bizottság, nevezetesen Pally Lajosné, özv. dr. Márkus Lászlóné, dr. Fráter Imre, dr. Gyöngyössi István, Pásztor Ferenc és Deryei Imre értekezletet tartottak, amelyen nagyjában már meg is állapították a nagyszabású ünnepek programját, amelynek egyes számai egyenesen szenzációssá lesznek.

Hayek altábornagy és Obrincák István ezredes, állomásparancsnok a legnagyobb előzékenységgel járultak hozzá a lövészárok munkálatainak az előkészítéséhez s egy honvédtánc csapat Székely Sándor mérnök utászhadnagy vezetésével már serényen dolgozik is az érdekes látnivalón.

Ma holnap megjelennek Nagyváradon és a vármegyében a művészi plakátok, amelyeket a rendező bizottság felkérésére Kőszeghy Andi kisasszony festett meg.

Nagy, ezer személyt befogadó fedett tribün épített a bizottság a fenntartott helyek számára, azonkívül nagy, tábori vendéglő épül, ahol gulyáságyukban fogják főzni a pompás friss gulyást. Ezenkívül hideg ételek fognak a közönség rendelkezésére állni, amit urhölgyek fognak kiszolgálni. Cukrászatról, hűtőkről szintén gondoskodik a rendezőség.

Az ünnepek keretében nagy kabaré-előadást tartanak, amelynek rendezését Pásztor Ferenc vezérigazgató vállalta magára. Ennek a műsorát legközelebb közölni fogjuk.

Nagy sikerre van kilátása a tábori postának, amely Siket Traján postafőigazgató előzékenységből fog működni. Az urhölgyek által árusítandó művészi lapokat alkalmi bélyegzővel fogják ellátni s a helyszínen felállítandó levélszekrénybe dobnak, ahonnan napjában kétszer a posta elviteli.

Az ünnepekről Hanslian Ede, a kiváló amatőr fényképész felvételeket fog csinálni, amelyet sokszorosítanak s ott a helyszínen jótékony célra fogják árusítani.

Terve vették aztán, hogy az ünnepekről mozgófényképek készüljenek és azokat később az Apolló mozgószínházban ugyan csak jótékony célra bemutassák.

Az „örökös hadifogoly“.

Egy őszinte muszka zsidó.

Biharmegyében, a káptalan egyik gazdaságában orosz hadifoglyok is arataak. Az orosz 146., 232., 331. és 336. gyalogezredéből valók. Van köztük földmives és iparos vegyesen, 22 évestől 42 évesig mindenféle kor. Ruházatuk meglehetősen elnyűtt, a lábbelijük pedig nem annyira védi, mint már csak éppen itt-ott takargatja a lábukat. Nagy részük családos ember, van köztük intelligens, otthon jobb módhoz szokott ember is.

Mint az orosz fogoly-csapatok közt általában, itt is akad zsidó. Kettő arat a káptalannak nagy igyekezettel. Beszélnek néméül, persze zsidó zsargonban, az ismerős hang-sulyozással és mimikával. Egyiket megkérdezte tudósítónk, mi a foglakozása? A válasz rögtön készen volt:

— I bin an éviger Kriegschgefongener, bei der Japanern war i á. Ami annyit tesz, hogy bizony én örökös hadifogoly vagyok, az voltam én a japánoknál is!

A birák könyvéből ismert Gedeon hadseregének ez a derék utódja sem gondolta, mikor a japánoknál rizst kaszált egykoron, hogy fog ő még buzát is kaszálni Magyarországon a váradi káptalannak, megint hadifogoly minőségében.

Mikor idáig eljutott, akkor aztán leadta egy szuszra a véleményét az orosz fővezérről is.

— Der Nikuláj? Zehn Granat soll ihn treffen — üssön bele tiz gránát! Majd én leszek neki olyan bolond, hogy az ő kedvéért megöletem magamat! Én egy szegény zsidó vagyok a Szebasztopol városából, van öt gyereke, feleségem, öreg édesanyám, ezeket én itt hagyjam a Nikuláj kedvéért? Nü ná! Zwanzig Granat soll ihn treffen, üssön bele husz gránát, de mindjárt! Csak azért is élek és élni fogok!

Aztán fölvette a kaszát és olyan szorgalmasan vágta a rendet, mintha egész életében mást sem csinált volna, minthogy a káptalannak aratott.

Érdekes, hogy a foglyok nagyrésze igen jól érzi magát Magyarországon, sőt emlegeti egyik másikat, hogy itt szeretne letelepedni is. Természetesen az „örökös hadifogoly“ szintén.

Az élelmiszerek hatósági ára a nagyváradi piacon.

Nagyvárad város tanácsának az 1914. augusztus hó 5-én kelt 5600 B. M. számú körrendeletén alapuló határozatához képest és az ezzel nyert felhatalmazás folytán az élelmiszereknek a város területén az 1915. évi jul. hó 26., 27., 28. és 29-én követelhető árait az alábbiakban közlöm:

Tojás és tejneműek: 1 darab tojás 12 fillér, 1 liter tej 34 fillér, 1 liter tejfel 1 korona 40 fillér, 1 kiló vaj 5 korona 60 fillér, 1 kiló tehénturó 1 korona 30 fillér, 1 kiló juhturó 2 korona 40 fillér.

Zsir és szalonna: 1 kiló sertés zsír 4 korona 70 fillér, 1 kiló zsirszalonna 4 kor. 10 fillér, 1 kiló háj 4 korona 50 fillér.

Husfélék: 1 kiló marhahus 4 korona 80 fillér, 1 kiló borjúhús hátulja 5 korona, 1 kiló borjúhús eleje 4 korona 60 fillér, 1 kiló sertéshus 4 korona. 1 kiló növendék hus 4 kor. 40 fillér.

Baromfi (élő): 1 pár csirke (rántani való) 3 korona, 1 pár csirke (sütni való) 5 korona, 1 pár ruca (hizott idej) 8—9 korona, 1 pár ruca (sovány) 6—7 korona, 1 pár liba (hizott idej) kilogrammonként 2 korona 80 fillér. 1 pár liba (sovány idej) 8—9 korona.

Zöldségek: 1 fő fejes saláta 2 fill., 1 esomó retek 6—8 fill., 1 darab karalábé 2—4 fill., 1 esomó zöld hagyma 6—20 fill., 1 esomó sárga répa 8 fill., 1 esomó petrezselyem 8 fill., 1 drb. ugorka (salátának való) 4—10 fill., 1 kiló zöld bab 20 fill., 1 liter zöld borsó 50 fill., 1 kiló új burgonya 20 fill., 1 drb tök 12—30 fill., 1 kiló vörshagyma 56 fill., 1 kiló foghagyma 1 kor., 1 kiló paradicsom 60 fill., 1 drb fejeskáposzta 14—30 fillér. 1 cső csemege tengeri 3—4 fill. 1 drb kelkáposzta 6—8 fill.

A felsorolt élelmiszerek árának ennél magasabban való megszabása az 5600/1914. B. M. számú rendelet 1. §-ába ütköző kihágási cselekménynek fog tekintetni s feljelentés esetén a rendelkezés megszegője ellen a kihágási eljárás meg fog indíttatni.

Az említett rendelet 4. §-a alapján a kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

Tudomására hozom a vevőközönségnek, hogy azon árusító ellen, aki az előbb felsorolt élelmiszerek árait június 24., 25., 26. és 27-én az előbb megállapított árnál magasabb összegben szabja meg, a feljelentést a piacon szolgálatot teljesítő rendőrközégek bármelyikénél megteheti.

Nagyvárad, 1915. évi július 24 én.

Lukács Ödön s. k.
polgármester helyettes.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, miteszereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13—02.

Ipari munkások jutalmazása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 43149/VI. C.—1915. sz. átiratára való hivatkozással van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására a nevezett miniszter ur kamaránk kerületére négy, egyenkint egyszáz koronás állami jutalomdíjat rendszeresített.

A jutalmazott munkások mindegyike a jutalom kivül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap.

A jutalmazások iránti javaslatétel és a jutalmak kiosztása a Kereskedelmi és Ipar-kamara feladatát képezvén, ugyanazért a fentieket közhírré téve, felhívjuk a kamara kerületében (t. i. Biharvármegye és Nagyvárad város) működő iparos munkaadókat, tehát úgy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy legközelebb az 1915. évi szeptember hó 30-ig közöljék az alulírott kamarával azon munkások névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket a szóban forgó jutalmakra érdemesnek tartanak.

A jutalomra való igény előfeltételei a következők:

1. magyar állampolgárság, 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás, 3. legalább 15. évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. A jutalomra érdemesnek az mutatkozik, aki ugyanazon munkaadónál teljesít hosszabb idejű szolgálatot. Egyben a szóban levő javadalmakban nem osupán a hazánkban rég óta meggyökeresedett, hanem az újabb időben meghonosított és egyébként közgazdasági szempontból nagy jelentőségű iparágak körében alkalmazott munkások is részesülhetnek, tanoncokévek beszámíthatók, évaduozt kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyenértékűeknek tekintendők. 4. A rendes munkabér évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Az ipari munkások megjutalmazása közérdek előmozdítását szolgálván, az a beadvány, illetve előterjesztés, melyet a munkaadó ipari munkások megjutalmazása tárgyában az alulírott kamarához intéz, az 1913. évi február hó 18. án kelt 15757. sz. kir. pénzügyminiszteri rendelet folytán bélyegmentes. Ugyancsak hasonló, de kizárólag osupán erre a célra bélyegmentesen állíthatók ki azok az iratok is, amelyek a jutalom feltételeit képező körülmények igazolására szolgálnak, az az illeték díjgyezék c. pontja értelmében. Azonban ezen iratokon fel kell tüntetni, hogy kizárólag ezen célra állították ki s hivatkozni kell a m. kir. pénzügyminiszterium elől idézett számára.

Mihez tartás végett közöljük még, hogy a szóban levő ügyre vonatkozólag úgy a munkaadók, mint az ipari munkások által beadott iratok és annak mellékletei nem fognak visszaadni. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával igazolandó.

Ugyanezon munkás az említett jutalomban csak egyszer részesülhet.

Végül megjegyezzük még, hogy a f. évi szeptember 30. napján tul beérkező kérvények és előterjesztések figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1915. július hó 22. én.

A nagyvárad Kereskedelmi és Ipar-kamara:

Dr. Moskovits József sk. Dr. Sarkadi Lajos sk.
elnök. titkár.

* **Forolin** biztos és gyors hatású háziszert kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalan! nem zsiros! nem ragad! Ara 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

Készül Biharfalva.

Házszámok már megvannak.

Ujabb ajánlatok a vármegyének.

Nap nap után fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg Biharvármegye polgársága részéről a felépítendő Biharfalva iránt. A vármegye még megsemm indította tulajdonképen az akciót és már is ugyszólván késznek tekinthető az iskola és az óvoda. Nagyszalonta áldozatkészségét minden esetre követni fogja az egész vármegye és jövő ilyenkor már Biharvármegye nagylelkűségének gyönyörű példánya fog állani a Kárpátok bércei között, visszaszerezve sok sok földönfutóvá tett család fészket.

Tegnap ebben az ügyben két beadvány is érkezett az alispánhoz. Az egyiket Csontos Andor a felsődernai közjegyző intézte a vármegyéhez. Csontos Andor, mint praktikus embere a közigazgatásnak legjobban tudja, hogy mik azok a fő kellékek egy községben, amelyek rendesen a legjobban veszik igénybe a polgár zsebet és a melyekkel egy község értékét meg lehet kétszerezni. Fő a jó ut. Csontos Andor Biharfalvát fel akarja szereltetni mind ama kellékekkel, a melyek az új község jövőbeli boldogulását elősegítik.

Beadványában indítványozza, hogy a vármegye aszfaltjárdával lássa el Biharfalvát. Tekintve pedig, hogy Biharvármegyében két aszfalt telep is van és pedig Bodosan és Tatrooson, indítványozza, hogy az aszfaltozást az Első Magyar Aszfaltgyár Részvénytársasággal készíttesse el a vármegye.

Biharvármegye eddig oly sok szolgáltott tett már ennek a gyárnak, hogy ha most az aszfaltozásra felkéri az alispán, minden kétségen felül hazafias kötelességének fogja tartani a gyár, hogy az aszfaltozást teljesen díjtalanul végezze. Csontos beadványa valószínűleg nem is fog tárgyalás alá kerülni, mert a gyártelep vezetősége önként minden megkeresés nélkül fogja az aszfaltozást felajánlani.

A másik beadványt Diósy Ferenc intézte Fráter Barnabáshoz. Diósy Ferenc felajánlotta, hogy Biharfalva házszámait és két községjelző tábláját teljesen díjtalanul készíti el. Diósy ajánlatát minden esetre hálásan fogja fogadni a vármegye.

x Mindennemű **molyirtó** szerek és **fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

..HIREK..

Évforduló.

A háboru első napjának évfordulója van ma. Ma egy éve lázas izgalomban izott Nagyvárad. A Rákóczi-uton népáradat hullámzott s találgatta, hogy mi lesz Szerbia válasza az ultimátumra, melyre a választ este 6 óráig kellett megadnia.

Este félhatkor olyan tolongás volt az utcán, hogy a villamos közlekedés megállt. Megjelentek a lapok első külön kiadásai. Mindenki a háborut várta s valósággal csalódás látszott az arcokon, mikor az volt a hír, hogy Szerbia teljesített mindent, nem lesz háboru.

Belgrádban délután 3 órakor királyi ukáz elrendelte az általános mozgósítást, de ugyanakkor a szerb kormány azt a tudósítást adta a külföldnek, hogy a monarchia minden követelését teljesítette.

Délután 6 óra előtt 10 perccel adta át Pasic Szerbia választ Giessl báró követünknek, aki átolvasta s kijelentette, hogy a válasz nem kielégítő s azt nem veheti tudomásul. — Nagyon sajnálom, — mondta Pasic.

Hat óra után 5 perccel Giessl a követtség egész személyzetével elhagyta a követtség épületét s a különvonaton Zimonyba jött.

Nagyváradon a Magyar Általános Hitelbank jelentette elsőnek a hirt hatalmas üvegtábláján, hogy Szerbiával megszakadt a diplomáciai összeköttetés.

Hihetetlennek tünt fel Szerbia ekkora vakmerősége. Akkor még nem tudtuk, hogy Szerbia választ egy szentpétervári távirat előzte meg Belgrádba.

A Bémer-térn a zenekarok hazafias dalokat játszottak s a tömeg tüntetve járta be a várost, a késő éji órákban is éltetve a háborut.

Szőnyi Dezső zászlós hősi halála.

Szőnyi Dezső 4-ik honvéddalagezredbeli zászlóalj-zászlós, aki nemrég került ki a pécsi honvéddapródiskolából, mint a nagyvárad honvéddapródiskola növendéke, június 16. án az olasz határon, az Isonzó völgyében, miközben mint századparancsnok katonáit rohamra vezette, a serege élén hősi halált halt.

Bajtársai a harctérről már több alkalommal megírták a fiatal zászlós hősi halálát, azonban egyik sem jelezte, hogy hol és hová temették, s így a családban még élt a remény, hogy a fiu még sem esett el a osztában, hanem csak tévedés folytán jutott haza a szomorú hír.

Tegnap azonban magától Kratochvíl alezredes, ezredparancsnoktól hozott a posta levelet, amely végleg megerősítette Szőnyi Dezső halálát.

Szőnyi Dezső igazi katona volt s fiatalságának minden energiájával és buzgó lelkesedésével indult a harc véres, de dicsőséggel telehintett mezejére. Talán hozzátartozói jobban szerették volna, hogy ha a fiatal katona sértetlenül, a diadal koszorujától övezetten tért volna vissza a harcból, de így is belesnyugodhatnak a sors illetén végzésébe, mert

Szőnyi zászlós csak a dicső ősök példáját követte: vérenek hullásával bizonyította be forró hazaszeretétét.

Kratochwill alezredes levele is így szól: Fialat hősnök esküjéhez híven az utolsó percig szolgálta hazáját és mint hősnök életét adta. Emlékét a század mindvégig őrizi! Szőnyi Dezsőben dr. Dayka Endre rendőrkapitány sógorát gyászolja.

* **Katonai kinevezések.** A király Petrics Dezső 101-ik gyalogezredbeli és Slepcevicz Vladimir 70-ik gyalogezredbeli tart. zászlósokat tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

* **Lukács Ödön és a közélet.** Egyik nagyváradi lapunk tegnapi számában cikket közölt arról, hogy Lukács Ödön városi főjegyző vissza akar lépni az élelmezési ügyosztály vezetésétől, azzal, hogy más városi tisztviselőt bizzanak meg az élelmezési ügyek vezetésével. Ez a hír természetesen élénk feltűnést keltett a városban, annál inkább mert holmi kávéházi pletykával hozza összefüggésbe Lukács Ödön lemondási szándékát. Lukács Ödön főjegyző tegnap kijelentette, hogy egy magánbeszélgetés közben nyilatkozott úgy, hogy valószínűleg kérni fogja felmentését az élelmezési ügyosztály vezetésétől; most már meg van alapozva a város közéletének elátlása s azt a város bármely kevésbé elfoglalt főtisztviselője elláthatja. Egyenes lemondást azonban nem említett, s nem nyilatkozott akként, hogy nem akarja továbbra véggezni a közéletnek vezetésének a munkáját. Ő a város tisztviselője s így nincs joga lemondani a részére kiszabott teendőkről. Ha a törvényhatóság úgy rendelkezik, tovább teljesíti kötelességét. — Sajnálja, hogy ez a hír a közölt formában jelent meg, mert nyilatkozatát nem a nagy nyilvánosság számára tette. — Azt hisszük, hogy ha Lukács Ödön főjegyző tényleg a közgyűlés elé fordul felmentés iránti kérelmével, ezt a kérelmet Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága nem teljesíti. Mikor ugyanis a törvényhatósági bizottság teljes bizalmának kifejezése mellett, az élelmezési ügyosztály élére állította Lukács Ödönt, tudatában volt, hogy nehéz feladatot és nagy felelősséget ruház rá s az elmúlt idők igazolták a törvényhatóság ezen feltevéseinek helyességét. Lukács Ödön a város élelmezése körül nagy körültekintéssel nehéz és fáradságos, de eredményes munkát végzett, amelyért csak hálás elismerés illeti. Az általa életbeléptetett rendszer teljesen bevált. Az ő működése, célirányos intézkedései ellen nem is merült fel panasz. A közönség csak a rossz liszt és kenyér ellen panaszkodott és méltán, de ennek oka nem az ő működésében, hanem a város részére adott buza minőségében, továbbá a helytelen örlési rendeletben keresendő és található.

* **Katonai kitüntetések.** A király Wondracek Mihály 70-ik gyalogezredbeli századosnak az ellenségkel szemben vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt III-ik osztályát a hadiékítménnyel, dr. Kraft István 70-ik gyalogezredbeli tart. hadnagynak pedig vitéz magatartásáért a Signum laudis adományozta. Ugyancsak a legfelső dícsérő elismerésben részesült dr. Tóth Pál 101-ik gyalogezredbeli tart. főorvos vitéz és önfeláldozó magatartásáért és Schinder-Barnay János 1. huszárezredbeli fő-

hadnagy az ellenségkel szemben kitűnő szolgálataért.

* **Hamis kétkoronas bankjegyek.** Az 1914-ik évi kibocsátású bankjegyek közé ismét kerültek kevésbé sikerültnek minősített hamisítványok, amelyek a következőkben térnek el a valódiaktól. A két jegykép kivitele hiányos. A fején az arc és hajrésznek üres világos helyei, valamint a merev arckifejezés tűnnek fel, a szövegben pedig a betűknek határozatlan alakjai. A szöveg oldalán a zöld alap guirland rajzainak vonalai sok helyütt szakadozottak. Különösen szakadozott a jegy alsó szélének egyenes záróvonala. A hullám alakú barna alapon levő vonalaknak közei egyenlőtlenek, ami az alsó részen az aláírásoktól jobbra és balra különösen feltűnik. A szövegben a következő hibák fordulnak elő: a „Gesetzlichem“ szóban a „Z“ betű jobbra hajlik. A „Metall“ szóban a „T“ betű balra, a második „L“ betű pedig jobbra hajlik. A „Bárki“ szóban az „A“ betűn hiányzik az ékezet. A „Főtanácsos“ szóban az „Ö“ betűn a két vonás hiányzik.

* **Sebesült katonák a vak katonáknak.** Lélekemelő mozzanat, hogy a társadalom áldozatkészsége mellett mennyire áthatja katonáinkat is a jótékony szellem. Alig van nap, hogy ne olvassunk a harcoló, vagy a kórházakban ápoló katonák adakozásáról. A lövészárkok izgalmai között éppen úgy, mint a katonai kórházakban átélt szenvedések között összegyűjtik filléreiket, hogy a háború által okozott fájdalmak enyhítésére adják. A nagyváradi Szent József intézetben berendezett tartalékkórházban ápoló s üdülő katonák egymás szórakoztatására esténként kabaréelőadásokat rendeznek. Az intézeti kormányzó által rendelkezésükre bocsátott cimbalmon játszanak; hegedű is kerül, aki játszik rajta olyan is akad. Hogy változatosabb legyen a szórakozás, van köztük, aki énekel, szaval. Szórakozásokban nem feledkeznek meg a nehezebb sorsra jutott bajársaikról sem. Tegnap az intézet beteg katonái 22 koronát juttattak hozzánk a háborúban megvakult katonák javára. Az összeget az esteli kabarék alkalmából gyűjtötték össze. Teljes elismerés illeti a derék katonákat és a kórház vezetőjét, hogy erre a nemes emberbaráti célra gondoltak szórakozásaik közben. Ezen összeggel együtt lapunk szerkesztője a vak katonák javára már 1760 korona 13 fillért gyűjtött.

* **A hadiárvak javára.** Löwenstein Zsigmond törv. hat. biz. tag a „Kék macska“ asztaltársaság által néhai Ehrlich Ignác emlékére koszorúmegváltás címén összegyűjtött 100 koronát a nagyváradi hadiárvak segélyalapja javára Nagyvárad város gyámpénztárába befizette. A nemeslelkű adományért a városi árvaszék hálás köszönetét nyilvánítja.

* **Olaszok dolgoznak a Bauxitbányában.** A Bihardobrodi Bauxitbánya részvénytársaság a belügyminiszterhez folyamodott kérelemmel, hogy a bánya üzemre Bihardobrodra 30 internált olaszt engedélyezzen. A miniszter a kérelmet teljesítette és erről tegnap értesítette a vármegyét. Az olasz munkások lakásáról a bánya tartozik gondoskodni és a munkásoknak a hatóság által megállapított napszámot megfizetni. Az internáltakat figyelmeztetni kell, hogy a részükre kijelölt munkát minden akadály nélkül teljesítsék, annak teljesítését alapos ok nélkül meg ne tagadják. Az engedetlen internáltakkal szemben a hadijog szigorú rendelkezései lesznek az irányadók.

* **A Vörös-Kereszt Egylet nagyváradi fiókjánál** 1915 július hó 17-től 24-ig a következő adományok folytak be: Hadházi Károly Komádi 20 K; Hegedüs Hirlapiroda utján: Hraniczky emléké 5, Berger Sámuel 15, Spett Gyula adománya 50 K.

* **Egy ulánus század hadbavonulása** S. községből nemrég megható módon indult háborúba egyik ulánus ezred egy százada. Az illető ezred már ismételtén kitüntette magát főnt Galiciában, különösen az őszi és téli nehéz kárpáti harcokban vette ki részét. Az elmúlt napokban ismét utnak indította egyik menetszázadját, ami igazán megható, ünnepélyes keretek között történt. Reggel 9 órakor felvonult a menetszázad teljes díszben a katolikus templom elé, ahol a főbejárat előtt kettős sorokban helyet foglalt. Itt azután a legfelső lépcsőről K. J. alezredes intézett a katonákhoz igazán mélyen átérzett szép buzdító beszédet német nyelven, az alezredes beszédét tolmácsolta azután rutén-lengyel nyelven D. R. ulánus kapitány. A beszéd végén feltűzték a s. i. urinők a katonáknak a nemzetiszínű szalagon függő megszentelt szent érmeiket. Így vonult be az egész század a teljes tisztikarral a templomba, ahol az ünnepélyes eskütétel történt. Eskütétel után megáldotta Rácz Pál plébános a nőegylet által az ulánusoknak adományozott gyönyörű nemzeti színű zászlót, mit azután valóban meghatóan szívhez szóló, lelkes német beszéd kíséretében a századnak átadott. Ezután felhangzott a magyar himnusz, himnusz után mondott megint Rácz Pál plébános szláv imádságot, ennek végeztével pedig következett a legméltóságosabb oltáriszentséggel adott áldás, miután a plébános előbb a kitett Szentség előtt fegyvereink dicső győzelméért magyar imádságot mondott. Midőn áldás után az orgona ismét megszólalt, az egész jelenvolt közönség, mely zsufolásig betöltötte a templomot elénekelte a lengyel himnuszt. Másnap reggel már 5 órakor a legénység nagy része ismét megjelent a templomban, hol azután a szentgyónás és szent áldozáshoz járultak. Megjegyzendő az egész ezred rendkívül vallásos és istenfélő. Délután azután volt az elindulás, a vasuti állomásnál folyt le a bucsuzás. Miután sok lovat már bevagonyozták volt, felállították a legénységet és akkor osztották ki nekik a sok utra való ajándékot; első sorban az Almásy uradalom valóban nagyuri adományát, ugyanis mindegyik legény kapott egy szép nagy kalácsot, nagy darab szalonnával, cigarettát, szivart és egy kis virágcsokrot. A községi egyik gyár hölgyei szintén cigarettát ajándékoztak a katonáknak. Megható volt, midőn az alezredes neje az ő adományát, mint a szerető anyja az ő fiának sajátkezűleg osztotta ki, minden katonának kapott egy doboz cigarettát, a tiszteknek pedig adott egy-egy doboz egyiptomi cigarettát, minden doboz nemzetiszínű szalaggal díszítve és átkötte és egy-egy rózsacsokrot. — Majd megszólalt a jel a beszállásra, még egy meleg kézszorítás, még egy hangos éljen és hurrá, eltitkolt könnyek, és a hosszú vonat megindult, hogy vigye a jó ulánusokat a dicsőség mezejére.

* **A Vörös-Kereszt Jobbkéz** f. hérnemű osztálya a következő adományokat kapta: Bozóky Gyuláné 10 K, Reismann Mórné 10 K, a „Nagyváradi Atlétikai Club“ ügyvezető elnökétől football mérkőzés tiszta jövedelme 32 K, Sulyok Istvánné, Rádl Odönné, Ujfalussy Irma, özv. Márkus Lászlóné, Waldmann Ernő, Bozóky Dezsőné 15 kor. tombola és fehérmű. Mindezen adományokat a sebesültek nevében hálásan köszönjük és kérjük a közönség további támogatását.

* **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

* **Közép koru** özv. uri nő ki, a háztartás minden ágában teljes jártassággal bír, kitűnően főz. Háztartásügyi állást keres. Cim a kiadóba.

* **Aszódinál** a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávét, teát, rumot, konyakot, likőröket, borovicska pálinkát, szardíniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtot, lipthi-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépnek, hol a husdrága, ajánlok friss sósheringet nagyban is, raktáron befőzőcukor, kocka- és daráltcukor, mazsola, mandula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizsliszt, burgonyaliszt, tapió, egyidejűleg ajánlom Aszódinál reklám kész darált kávémat, negyedikül 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régié. Aszódinál Mihály Sas palota, Kossuth-utca, Telefon 635. szám.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás**, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x **Kiadó lakások.** Ósi-tér 14. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Ingyen eladás.** Nagytelek-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária elpögyár r.t.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házában két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házában AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál.

Tanulóleányok

felvételnek

a Szent László-nyomda r. t.-nél

Szilágyi Dezső-utca 5.

IRODALOM

A Társaság. Szébbnél szébb illusztrációk tarkítják A Társaság e heti számát, amelynek szövegrésze ezuttal is a gyorsan elterjedt, népszerű szépirodalmi lap kitűnő szerkesztéséről tanuskodik. Lázár István regénye, Bokor Malvin novellája, Endrődy Bélának gyönyörűen megírt, verses szinpadai képe és a Miért? rovat elmés aktualitásai az új szám legérdekesebb része. Ezenfelül háborús történetet írt Csató Károly és Szabó István, verset Farkas Andor és Pongrácz Laya grófnő. A Társaság előfizetési ára egész évre

18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Legújabb táviratok.

Események a tengeren.

Budapest, július 24. (Saját tud.) 23-án reggel cirkálóink és kísérő hajóink Olaszország keleti tengerpartján a vasuti vonalat több mint 160 kilométer hosszú vonalon eredményesen bombázták.

A Chienti—Tampomarinó—Tossadessia—Termola és Ortona vasuti állomásokat erősen megrongáltuk; a Benedettói és Rotameri állomásokat pedig tüzelésünkkel felgyújtottuk.

Négy mozdonyt és sok vasuti kocsit szétrobboltunk és néhányat felégettünk. Az ortonai állomáson a viztoronyt széjjellőttük, az uszódarut megrongáltuk és szerelék hajót elsüllyesztettünk. Ortonában két gyár, Vitóban pedig egy súlyosan megrongálódott. Az összes gyárkémények ledőltek. A termolii vasuti viaduktot leromboltuk. Moró felett a hidat összeromboltuk és azonkívül Szaent Benedettóban egy laktanyát összelőttünk. A tremittii szemator romhalmaz. Az ottani kábel el van rojtva. Az ellenséges tengeri haderők nem mutatkoztak. Flottaparancsnokság.

Az Unió jegyzéke.

Budapest, július 24. (Saját tud.) Berlinből jelentik: A német kormánytnak tegnap átnyújtott amerikai jegyzék tartalma megfelel a formáságoknak, de nagyon határozott hangú. A tengerek szabadságáért hajlandó Németországgal közösen munkálkodni. A hadviselő államok dolga vállalkozásaikat a semlegesek érdekeivel összhangba hozni, nem megfordítva. A többi részletek ismeretesek.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

4781—1915. éln. sz.

Hirdetmény.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság a hadibélyegeg eladása folytán egybegyűlt és még képződő alap terhére a háborúnak olyan áldozatain szándékozik segíteni, akiknek mostoha helyzetén az eddigi keretek között a háborús jótékonyosság eddigi rendszereivel változtatni nem lehetett.

Igy gondoskodni kíván a háboruban elesett, vagy sebesülés, illetőleg hadiféradalmak és betegség következtében elhalt katonák (ide értve a tiszteket is) olyan hátrahagyottjainak segélyezéséről, akiknek semmiféle államsegélyre, nyugdíjra, kegydíjra vagy nevelési járulékra igényük nincsen: akik azonban segítségre szorulnak s akiket az elesett, vagy elhalt katona tartott el.

Ez a segély kétféle:

1. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet végzett: minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonként 60, hatvan korona, a nyolc éven aluliak részére pedig havonta 30, harminc korona.

2. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, nem végzett középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet, az esetben minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonta 30, harminc korona, a nyolc éven aluliak részére pedig 15, tizenöt korona.

Az ily segély iránti folyamodványban tüzetesen feltüntetendő, hogy a hátra hagyott az elesett, vagy elhalt katonával minő viszonyban volt, valamint, hogy a hátrahagyottat valóban az elesett vagy elhalt katona tartotta el, továbbá, hogy a hátrahagyottak az elesett vagy elhalt katona támogatása híján nélkülözésnek vannak kitéve, illetőleg megélhetésük biztosítva nincs. Feltüntetendő ezenkívül, a folyamodványban minden egyes segélyre számotartó hátrahagyottnak pontos életkora.

A midőn ezt az érdekeltnek tudomására hozom, felhívom mindazokat, a kik a fentebb meghatározott feltételek mellett a segélyre igényt tartanak, hogy a segély kioszlése iránti kérvényüket Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál (Városháza I. em. 4. sz. ajtó) adják be.

Nagyvárad, 1915. július hó 23.

Rimler Károly,
polgármester.

Nagyvárad város hadsegélyző hivatalától.

159—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 17400—915. sz. körrendeletével az 1915. évi 15. t.-c. 7. § ában foglaltak szerint elrendelte, hogy a háboru alatt vagy annak következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok, valamint a háboru alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok hátrahagyottjai mindaddig, míg a háboru tart és a háboru befejezése után is 6 hónapon keresztül a törvényszerű ideiglenes évi segélyben is részesítenek.

A honvédelmi miniszter urnak ezen rendelete értelmében a korábban kiadott 25900 és 45500 sz. körrendeletek értelmében folyósított ideiglenes hadi segély f. évi július 31 vel be lesz szüntetve. Ebből folyólag mindenkit saját érdekében felhívok, hogy mindazok, a háboru következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott egyének, valamint a háboru alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt, vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgár egyének hátrahagyott családtagjai, akiknek hadisegélye f. évi augusztus 1-vel megszüntetve lenne, a fenti rendelet 11., 12., 13 és 20. § értelmében elrendelt összeírásnak foganatosítása végett f. hó 30 án pénteken és 31-én szombaton d. e. 9—11 óráig a hadsegélyező hivatal központi irodájába Városháza földszint 32. sz. hivatalos helyiségbe saját érdekeiknek megóvása végett feltétlenül jelentkezzenek, hogy az összeírás elkészíthető legyen és így az illetők segélyösszegeiknek a folyósítása fennakadást ne szenvedjen.

Nagyvárad, 1915. július 22.

Juricskay Barna
adó és pénzügyi tanácsos.

Nagyvárad város rendőrkapitányi
hivatalától.

16426—915. szám.

Hirdetmény.

A rendőrkapitányi hivatal közhírré teszi, hogy a sertésvásár-tér szomszédságában lévő sertés hizlaldában fellépett sertés orbánc ragályos állati betegség miatt, a sertésvásártér lezáratván, ennélfogva a sertésvásárok tartására további intézkedésig a lóvásártér egy része jelöltetett ki, miről az érdekelt azzal értesítetnek, hogy a legközelebbi folyó hó 26 ára eső sertésvásár már a lóvásártéren fog megtartatni.

Nagyvárad, 1915. július 21-én.

Rendőrök kapitányság.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a II. od. oszt. ellenőri állás betöltése folytán megüresedett I. s. oszt. adóhivatali számtiszt (Adótiszt) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásoknak választás útján leendő betöltését a f. évi augusztus havi rendes közgyűlés napirendjére tűzvé ki, felhívom mindazokat, akik a X-ik fizetési osztályba beosztott 2000 korona fizetés és 720 korona lakpénzzel javadalmazott I. s. oszt. adóhivatali számtiszt (adótiszt) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Nagyvárad thjf. város főispánja Méltóságos Hlatky Endre urhoz, mint a kijelölő választmány elnökéhez címezve, hivatalomnál (Városháza I. s. emelet 4. szám alatt) folyó évi augusztus hó 7. ik napjának délután 5 óráig annyival is inkább adják be, mivel az elkésztett beadott, vagy kelően fel nem szerelt kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1915 július 20.

Rimler Károly s. k.,
polgármester.

Fürdői menetrend.

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól a Püspök-fürdőig

a 7704-es Nagyváradról indul	d. e.	9.50
a 7708-as " " "	d. u.	2.19
a 7710-es " " "	d. u.	4.39
a 7704-es Püspök-fürdőbe érkezik	d. e.	10.21
a 7708-as " " "	d. u.	2.51
a 7710-es " " "	d. u.	5.11

Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7708-as Püspök-fürdőből indul	d. e.	10.59
a 7707-es " " "	d. u.	3.29
a 7709-es " " "	este	7.11
a 7708-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.31
a 7707-es " " "	d. u.	3.57
a 7709-es " " "	este	7.43

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyváradtól Püspök-fürdőig

a 7712-es Nagyváradról indul	este	8.10
a 7712-es Püspök-fürdőbe érkezik	este	8.49

és vissza Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7711-es Püspök-fürdőből indul	este	9.29
a 7711-es Nagyváradra érkezik	este	9.57

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól Félíksz-fürdőig

a 7724-es Nagyváradról indul	d. e.	10.01
a 7728-as " " "	d. u.	2.30
a 7730-as " " "	d. u.	4.50
a 7724-es Félíksz-fürdőbe érkezik	d. e.	10.33
a 7728-as " " "	d. u.	3.03
a 7730-as " " "	d. u.	5.23

Félíksz-fürdőtől Nagyváradig

a 7723-as Félíksz-fürdőből indul	d. e.	10.39
a 7727-es " " "	d. u.	3.10
a 7729-es " " "	este	6.59
a 7723-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.09
a 7727-es " " "	d. u.	3.40
a 7729-es " " "	este	7.32

ezenkívül vasár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyvárad Félíksz-fürdő közt

a 7732-es Nagyváradról indul	este	8.31
a 7732-es Félíksz-fürdőbe érkezik	este	9.03

és vissza Félíksz-fürdőtől Nagyváradig.

a 7731-es Félíksz-fürdőből indul	este	9.10
a 7731-es Nagyváradra érkezik	este	9.40

Nagyvárad város tanácsának árverési
küldöttségétől.

ad. 9778—1915. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán katonai gyakorló-téren építendő honvéd tűzér löszerraktár és tartozékai építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld kőműves és elhelyező munka.
2. Vas munka.
3. Kőfaragó munka.
4. Ács munka.
5. Bádogos munka.
6. Tető fedő munka.
7. Asztalos munka.
8. Lakatos munka.
9. Mázoló.
10. Villámhárító.

Ajánlatot lehet tenni az összes munkákra avagy egy, vagy több munka csoportra is. Bánatpénzzel az ajánlati összeg 5 %-át teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz kitételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlatához.

Az ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1915. év augusztus hó 31-ik napjának délelőtt 10 óráig adhatók be. Az ajánlatok nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékon megjelölendő a munkálat melyre ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csak az egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések díjlanul megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kiteni köteles, hogy a jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalma-

zására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik ellenben Nagyvárad városát csak az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1915 július 24.

Komlóssy József s. k.

jog. és gazdaságügyi tanácsnok
mint küld. elnöke.

Hirdetmény.

Mivel az utóbbi időben is gyakran előfordult, hogy a tábori postai küldemények gyűlékony tartalmuk miatt elpusztultak, sőt más csomagokat is a tűz martalékká tettek: a m. kir. Belügyminiszter ur 32881—VI. a. 915. B. M. számú rendelete alapján figyelmeztetem a közönséget, hogy a könnyen gyúló és a robbanó anyagok a postai szállításból ki vannak zárva s hogy a postai hivatalok azokat a postai árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, benzines-tűzszerszámokat, (megtöltve) petróleumot, spiritust, vagy más efféle könnyen gyúló és könnyen robbanó tárgyskat vagy anyagokat tartalmaznak, szállításra nem fogadtatnak el. S miután azt tapasztaltuk, hogy a közönség — mindazonáltal, hogy a fent jelzett tilalom már széles körben ismeretett, — a robbanó és gyűlékony anyagokat tartalmazó tárgyskat még ma is gyakorta küldi, a postai hivatalok az áruminta küldeményeknél a fenti tilalmat kémpróba útján ellenőrzik, míg a csomagoknál — ha ilyen tartalom gyanúja fölmerül — a feladót kötelezzük a csomag felbontására. Figyelmeztetem továbbá a közönséget, saját érdekében arra is, hogy aki ily tárgyskat a tilalom eltitkolása vagy hamis nyilvánítása mellett ad postára, kihágást követ el s ezen felül a tiltott tartalmu küldemény által okozott kárt is köteles a postának megtéríteni.

Nagyvárad, 1915 július 5 én.

Gerő Armin,
rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára elcsöb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendezés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeletes szolgálat!

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Osillátorok,
ívlámpák

Állandóan nagy választékban kap-hatók.

Villamos motorok
1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Gerő Armin,
rendőrfőkapitány.